Ankenævnet *for* Forsikring

Den 26. juni 2019 blev i sag nr. 93402:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Gjensidige Forsikring
A.C. Meyers Vænge 9
2450 København SV

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har blandt andet haft indbo- og ulykkesforsikringer i Gjensidige Forsikring.

Han har i klageskemaet af 4/2 2019 til nævnet bl.a. anført:

> **"Kort redegørelse for sagen**
> Årsagens skyldes en tidligeres overbos defekte vandrør springer natten til den 07.09.2013 hvor familien er forsikret med Alt hos [andet forsikringsselskab]. Som der har overtaget alle vore forsikringerne året tidligere medio år 2012 fra Gjensidige forsikring grundet ville ikke dække med en rejseafbestilling forsikring. Hvor ægtefælle fik struma, opereret [hospital] og betændelse i et kejsersnit reg. [hospital].
>
> Vi bliver genhuset af [andet forsikringsselskab] den 30/9-2013 efter skaden er sket den 7. september 2013 til medio juli, grundet overbos vandrør springer fra at være et defekt vandrør, som der er mange andre steder indtil denne skade opdages, sker med 100 pct. lækage.
>
> Hvor efter det tager ~10 mdr genhusning med os på 2 andre adresser for at udbedre, renovere overbos lejlighed. Med håndværker opstiller non stop luft affugter.
>
> Herefter vælger … ejendomsadministrationen at yderligere forlænge vores genhusning, grundet har fjernet vores loft i køkken og børneværelse, grundet denne kraftige 2-3 timers oversvømmelse løber vandet ned igennem vores lejlighed køkken, børneværelse, gang, videre ned i kælderetagen, krybekælderen under vores lejlighed, som der så er årsagen til af der er synlig skimmelsvamp på alle gulvtæpperne i hele lejligheden, derfor fjerner udlejer vores gulvtæpper, med den synlige skimmelsvamp, for at kunne kalde vores ubeboet hjem for mangel fuld, rengøring mangelfuld udluftning, vi har klaget forgæves tidligere til ejendomsadministrationen som beskrevet i vedhæftede dokumentation, uden forsikrings hjælp eller forsikringen giver hinanden modparten skylden. Som der vil gentage sig, hvis vi finder et nyt forsikringsselskab både for os og for andre.

[Andet forsikringsselskab] vil herefter ikke dække med denne besked, ligger skaden over på tidligere opsagt forsikring Gjensidige, som der heller ikke vil dække grundet overbos vandskade sker imedens vi er forsikret i andet selskab. Og har heller ikke dækket tidligere forsikrings anmeldelser, grundet ejendommens beskyldninger.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Vi er nu frifundet i Retten ved Dom den 27. november 2018 med vedhæftede 5 stk. dokuments med sags navn. Så krav må forsikringen dække det vi er forsikret for, da det er en forsikrings skade.

Jeg finder det naturligvis forsikrings er dæknings berettige, at det er her som der skal rettes henvendelse til ved mén, grundet børn vågnede op med næseblod, vejrtrækningsproblemer om natten, 'ikke i børnehave, vuggestue' samt ægtefælle fik struma, vi er 100 pct. uden skyld i vores overbos utætte sprungne vandrør, beskyldninger om manglende udluftning, manglende rengøring, vold imod udlejer.

Som det fremgår af vedhæftede dokumenter er vi endelig blevet frikendt i Boligretten … for ejendommens utroværdige gentagne videreformidlende ubekendte beskyldninger med tilsvarende rapporter tilpasset efter udlejer, nu også om udokumenteret vold imod udlejer."

I brev af 21/3 2019 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"I klageskemaet anfører vores forsikringstager under 'Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?' …

På denne baggrund ligger vi til grund, at vores forsikringstager rejser krav om dækning af familiens helbredsmæssige følger efter skimmelpåvirkning. Vi noterer os dog også, at der i sagen tilsyneladende er fremsat erstatningskrav for, antagelig, skimmelbeskadiget indbo for ca. kr. 618.000,00-630.000,00, jf. dom fra boligretten af 27. november 2018 samt svar på klage fra [andet forsikringsselskab] pr. 17. januar 2019, begge bilagt vores forsikringstagers klage. Af klagesvaret fremgår det, at [andet forsikringsselskab] ligger til grund, at skimmelforholdet er opstået efter skybrud i 2010.

Dom fra boligretten pr. 27. november 2018
Vi kan forstå, at vores tidligere forsikringstager den 19. april 2018 anlægger sag ved retten med påstand om, at udlejer, …, permanent skal genhuse forsikringstager med familie. Subsidiært, at lejemålet skal renoveres samt isoleres mod kælder og gade.

Udlejer nedlægger en selvstændig påstand om ophævelse/opsigelse af lejemålet, da udlejer mener, at gener i lejemålet skal tilskrives familiens brugeradfærd i lejemålet.

Af dommen fremgår det, at Retten finder, at udlejer ikke skal genhuse familien, ligesom Retten finder, at lejemålet ikke skal renoveres eller isoleres. Vores forsikringstager får således ikke medhold i sine påstande. Udlejer får heller ikke medhold i deres selvstændige påstand, da Retten ikke finder det godtgjort, at vores forsikringstager har misligholdt sine forpligtigelser. Udlejer kan derfor ikke ophæve lejeaftalen eller på anden måde blive frigjort.

På dette grundlag anmoder vores tidligere forsikringstager om forsikringsmæssig dækning, som anført under klageskemaets afsnit om 'Hvad vil du opnå hos selskabet'.

Generelt må vi konstatere, at evt. forsikringsmæssig dækning, herunder mulige krav ikke har været en del af sagen, og Retten har derfor heller ikke taget stilling til om der foreligger dækningsberettigende forhold i relation til de tegnede forsikringer. Dommen kan således ikke tages til indtægt for forsikringsbegivenheder, hverken i forhold til indbo- eller ulykkesforsikringernes dækning.

Vi vil i det følgende relatere de omtalte forsikringsbegivenheder til de konkrete policer, herunder allerede anmeldte forhold, som muligt har relation til klagen:

Forsikringsforhold her i selskabet med risikoperiode:
Vores tidligere forsikringstager har haft flere forsikringsforhold hos os, konkret er det vores opfattelse, at følgende policer er relevante for nærværende klage:

Indboforsikring, police nr. (…) …17 ophørt pr. 1. april 2012
Ulykkesforsikring, police nr. …97 ophørt pr. 1. august 2012, sikrede: barn 2, vilkår 2122005 (bilag A)
Ulykkesforsikring, police nr. …66 ophørt pr. 5. september 2012, sikrede: barn 1, vilkår 3,1 (bilag B)
Ulykkesforsikring, police nr. …71, ophørt pr. 1. april 2012, sikrede: hustru (bilag B)

Sagsfremstilling
Med henvisning til tidligere mulige relevante anmeldelser skal vi her, i mere komprimeret form, gengive forløbet i vores risikoperiode opdelt på de konkrete skadesager under indbo- samt de konkrete ulykkesforsikringspolicer.

Indledningsvist skal vi oplyse, at retshjælpsafdelingen har modtaget mail (uden bilag) fra vores forsikringstager den 6. og 15. december 2018, hvor vores forsikringstager anfører:

> *'vedrørende tidligere ikke dækkede anmeldte Gjensidige forsikringsskader*
> *Grundet vores overbos utætte vandrør. Er der nu afsagt dom over af Boligretten … Er denne domsafsigelse noget som jeg skal sende til Gjensidige for at få en Fuld og Andelig afslutning med erstatning på disse tidligere forgæves anmeldte sager.'*

Forinden retshjælpsafdelingen får lejlighed til at gennemgå henvendelsen nærmere bliver sagen indbragt for Ankenævnet.

Indboforsikring/skybrudskade, anmeldt og behandlet under skade nr. …20,1:
Primo juli 2011 modtager vi anmeldelse om følger efter et omfattende skybrud i … den 2. juli 2011. Ejendommens kælder var oversvømmet, hvorved der var sket skade på diverse private indboeffekter i kælderrum. Vores forsikringstager medsender bl.a. fotodokumentation (bilag C). Ved telefonsamtale opgøres tabet, og der aftales et erstatningsbeløb på kr. 33.000,00 som afregnes primo august 2018. Sagen henlægges herefter som afsluttet.

Den 23. august 2012 modtager vi via vores samarbejdspartner SSG meddelelse om, at vores forsikringstager har konstateret skimmel på løsøre i lejlighed (madrasser, gulvtæppe, skabe og tøj/sko) som følge af skybruddet den 2. juli 2011 (bilag D).

Ved besigtigelsen konstateres, at forholdende ikke kan tilskrives skybruddet den 2. juli 2011, da omfanget af de daværende vandmængder ikke kunne opfugte hele bygningskonstruktionen op til lejligheden. Dette understøttes af det faktum, at der ikke sket affugtning af bygningen, jf. notat (bilag E). Skimmelforekomsten må derfor tilskrives andre forhold. Sagen afsluttes herefter.

Den 5. februar 2015 vender vores forsikringstager tilbage til os med anmodning om, at bekræfte, at vi har afvist dækning for skimmelsvamp på indbo. Dette bekræftes i mail af 6. februar 2015 (bilagt vores tidligere forsikringstagers klage). Herefter modtager vi henvendelse fra vores forsikringstagers advokat, som vi svarer samme dag den 10. august 2015 (bilag F).

Efterfølgende modtager vi ikke yderligere henvendelser under indboforsikringen fra vores forsikringstager før 31. maj 2016, hvor forsikringstager anmoder om retshjælpsdækning (bilag G).

I relation til det aktuelle krav om skimmelbelagt indbo, må vi fastholde, at indboforsikringen alene kan dække skimmelbelagt indbogenstanden, såfremt dette er en direkte følge af skybrudsskaden i kælderen den 2. juli 2011.

Med henvisning til anførte fastholder vi, at der ikke er dokumenteret eller på anden måde sandsynliggjort, at de anmeldte krav vedrørende indbogenstande i lejligheden kan henføres til skybrudsskaden i ejendommens kælder den 2. juli 2011. Vi henviser dels til bilag E dels bilag C, hvor billeder af selve kældergangen viser en meget begrænset fugtpåvirkninger af bygningens konstruktioner (træværk mellem kælderrum), hvilke i sig selv dokumentere, at det er usandsynligt, at fugt fra skybrudsvandet i kælderen skulle være vandret til beboelsen oven over kælderen.

Helt overordnet skal vi i øvrigt gøre gældende, at kravet er forældet jf. forsikringsaftalelovens § 29 samt forældelsesloven §§ 2 og 3, hvor det bl.a. fremgår at den 3 årige forældelsesfrist som udgangspunkt regnes fra skadetidspunktet. I særlige tilfælde kan forældelsesfristen suspenderes jf. forældelseslovens § 3, stk. 2, såfremt vores forsikringstager ikke havde kendskab til skadens følger.

Anmeldelse om skimmel modtages vi via SSG den 23. august 2012. Vi ligger til grund, at vores forsikringstager konstaterer de anmeldte følger den 16. august 2012 (bilag K). På baggrund af forældelsesreglernes 3 årige frist vil kravet derfor være forældet 16. august 2015.

Vi må herefter konkludere, at vores forsikringstager ikke har dokumenteret eller sandsynliggjort, at kravet kan henføres til skybrudsskaden den 2. juli 2011, men at kravet under alle omstændigheder er bortfaldet grundet forældelse.

Blot for fuldstændighedens skyld skal vi oplyse, at skybrudsskaden fra år 2010, som [andet forsikringsselskab] omtaler i deres klagebesvarelse ikke er anmeldt til indboforsikringen. Umiddelbart formoder vi, at der er tale om den til os anmeldte skybrudsskade fra 2011. Er dette ikke tilfældet, men der er derimod tale om en selvstændig skybrudsskade fra 2010, vil krav i relation til dette skybrud under alle omstændigheder være forældet på nuværende tidspunkt jf. FAL § 29 og forældelsesloven §§ 2 og 3. Vi ligger til grund, jf. klagesvar fra [andet forsikringsselskab], at forsikringstageren under alle omstændigheder var bekendt med følgerne den 5. september 2012, hvor forholdet anmeldes til [andet forsikringsselskab].

Anmodning om retshjælpsdækning, anmeldt og behandlet under skade nr. …17,2:
Under indboforsikringens retshjælpsdækning har forsikringstageren den 31. maj 2016 anmodet om forhåndstilsagn til anlæggelse af sag mod udlejer vedrørende skimmel i boligen, som følge af vandskade efter sprunget vandrør hos overbo sket den 7. september 2013 (bilag H). Det er i øvrigt denne sags skadenummer, som der henvises til i klagen til Ankenævnet.

Med anmeldelsen følger flere bilag bl.a. undersøgelse fra … (bilag I), spørgeskema fra kommunen (bilag J), svar på spørgeskema (bilag K) samt afgørelse fra kommunen (bilag L).

Af de modtagne oplysninger fremgår det, vores forsikringstager konstaterer skimmel på en madras i børneværelse den 16. august 2012, jf. bilag D, ligesom der tilsyneladende konstateres mere udbredt skimmel i forlængelse af vandskaden hos overbo den 7. september 2013. Vi noterer os videre, at bilag I, J og L tilsyneladende angiver, at skimmelforholdene i lejligheden skyldes enten bygningens konstruktion eller indeklimaet i lejligheden.

I overensstemmelse med forsikringsbetingelserne og almindelig praksis fastsættes søgsmålsdatoen under retshjælpsdækningen til det tidspunkt, hvor forsikringstageren fik kendskab til den eller de centrale begivenheder, der er årsag til tvisten.

For den aktuelle sag, må søgsmålsdatoen fastsættes til enten den 16. august 2012 eller 7. september 2013, evt. i forlængelse af denne dato. Da indboforsikringen her i selskabet ophørte den 1. april 2012, og således før datoen for søgsmålsgrunden, kan vi ikke tilbyde, at realitetsbehandle anmodningen. Vi meddeler afslag ved mail af 3. juni 2016 (bilag M). Blot for god ordens skyld skal vi oplyse, at anmeldelsen tillige indeholdt oplysninger om tidligere anmeldt sag til rejseforsikringen.

Rejseforsikringssagen har været behandlet ved Ankenævnet og afgjort den 26. juni 2012 (AK 82062)). Vi betragter denne sag som afsluttet.

I forlængelse af anmeldelse på socialt medie, holder vores forsikringstager os løbende underrettet om sagen. Vi har løbende meddelt, at vi kan forstå, at vores forsikringstagers nuværende retshjælpsforsikring har meddelt dækning, og vi ikke foretager os yderligere i sagen.

På baggrund af boligrettens dom af 27. november 2018 er det fortsat vores opfattelse, at forholdet ikke er omfattet af retshjælpsdækningen under den her tegnede police, da søgsmålsgrunden ikke er opstået i vores forsikringstid.

Dommens (side 2) bekræfter, at vores forsikringstager har retshjælpsdækning til sagen.

Personskaderne
I klagen til Ankenævnet omtaler vores helbredsmæssige forhold både for forsikringstagers 2 børn og hustru. Disse forhold henhører under de respektive ulykkesforsikringer.

Ulykkesforsikring for barn 1 og barn 2:
Vi kan forstå, at barn 2 i 2012 vågnede om natten med næseblod og vejrtrækningsproblemer. Samme forhold gør sig tilsyneladende også gældende for barn 1.

Forholdene er ikke tidligere anmeldt under ulykkesforsikringerne, og vi kan derfor alene overordnet kommentere forholdene.

Indledningsvist skal vi gøre opmærksom på, at vi i det hele finder, at krav i relation til ulykkesforsikringen er forældet.

Det følger af forsikringsaftalelovens § 29, stk. 1, og forældelseslovens §§ 2 og 3, at krav på forsikringsdækning forældes 3 år efter det tidligste tidspunkt, hvor klageren kunne fremsætte et krav om forsikringsdækning overfor ulykkesforsikringen.

Efter nævnets praksis er dette tidspunktet, hvor skaden har vist sig på en sådan måde, at sikrede har haft en rimelig anledning til at anmelde kravet, uanset om en evt. méngrad først ville kunne opgøres senere.

På baggrund af vores forsikringstagers forklaring til Retten i dom fra boligretten, kan vi forstå, at disse episoder fandt sted i 2012. Episoderne er årsag til at vores forsikringstager finder skimmel på underside af madrassen den 12. august 2012.

Med udgangspunkt i det foranstående vil krav i relation til ulykkesforsikringerne senest være forældet den 12. august 2015.

Ulykkesforsikring for hustru:
For hustrus struma gør samme forhold sig gældende. Vi kan forstå, at hustruens struma i hvert fald har bestået siden oktober 2011. Krav i relation til ulykkesforsikringen vil derfor være forældet oktober 2014.

Vi må herefter konstatere, at krav i relation til såvel barn 1 og barn 2 som hustrus evt. krav er bortfaldet som følge af forældelse.

Blot for fuldstændighedens skyld skal vi gøre opmærksom på, at der, hverken for børnene eller hustruen, er tale om hændelser, som er defineret i vilkårene som værende ulykkestilfælde, jf. punkt 2 shm. ulykkesdefinition i vilkår 2122005 samt side 3, nederst i vilkår 3,1:

> *'En pludselig udefra kommende hændelse, der medfører personskade'*

Hertil kommer, at ulykkesforsikringen bl.a. ikke dækker:

> *'Skade der skyldes smitte med sygdom, vira (virus), bakterie, anden mikroorganisme eller lignende.'*

Hvilket fremgår af vilkår 2122005, punkt 3.1. og 3.3 samt vilkår 3,1, side 4, 2. spalte midt.

Da såvel næseblod og vejrtrækningsproblemer som følge af påvirkning af skimmelsvamp samt struma ikke opfylder policens definition for ulykkestilfælde, men derimod er omfattet af den nævnte undtagelsesbestemmelse kan vi under alle omstændigheder ikke kunne tilbyde, at foretage en realitetsbehandling af anmeldelserne under ulykkesforsikringerne.

Konklusion

Sammenfattende må vi herefter konstatere, at vores tidligere forsikringstager med dommen fra boligretten ikke har godtgjort eller på anden måde bevist/sandsynliggjort, at der er indtrådt dækningsberettigende forsikringsbegivenheder eller på anden måde består forsikringsdækkede krav, som ikke er forældet."

Klageren har i mail af 21/3 2019 til nævnet bl.a. bemærket:

"[Andet forsikringsselskab] forsikringstager går hermed ud fra at Gjensidige forsikring følger sagerne 100 pct som tidligere beskrevet, lovet i deres Gjensidiges forsikrings oplyst modtaget E-mail med [advokatfirma]."

Klageren har i brev af 21/3 2019 til nævnet videre bl.a. anført:

"Vedr. Gjensidiges 3 års forældes frist med 2 børn uden forældes frist.
Gjensidige har som deres faste udgift, opkøber andre forsikringsselskaber, i vores tilfælde Fair forsikring.

Gjensidige forsikring har ikke været til gavn med deres tidligere indboforsikring ~665.000 kr. Ulykkesforsikring, rejseafbestillings forsikring, der skulle have været fyldt op på efter henvendelserne, af skade anmeldelser henvendelserne.

Der er løbende rettet forgæves henvendelse til, dette forsikringsselskab uden besvarelser, forgæves som det fremgår af deres reg. skybrudsskade hvor ulykke, rejse forsikrings ægtefælle kort tid efter får konstateret betændelse i et kejsersnit registreret. [hospital] af at amme baby i børneværelse om natten med efterfølgende krav om Struma operation [hospital] med deres [hospital] dokumenteret lægeattest år 2011 grundet vi ikke ud for dette kan rejse med vores 2 Børn år 2011.

Derfor rettes der forgæves henvendelse til vores rejseafbestillings forsikrings, i Gjensidige forsikring med deres, Gjensidige afslag hvor overskriften indgår. Ingen forældes frist på børn Som jeg for øvrigt også måtte køre på [hospital] efter vejledning fra lægevagten grundet natlige vejrtrækningsmed krampeanfald problemer af nyfødt barn 2. ud over af børene vågner med ubekendt natligt næseblod, som der heller ikke er tilfældet i børenes, vuggestue, børnehave, hvor de også sover til middag dagligt, indtil børnenes skolestart.

Ud for ovennævnte besvarelse, kan der hermed oplyses af der er rettet mange mange flere ubesvaret henvendelser til Gjensidige forsikring grundet alle vores tidligere forsikringer fra A-Z var registreret her efter deres opkøb af vores indgået aftale med Fair forsikring som har solgt vores forsikringer til Gjensidige med Nykredit / Alka m. mf. Forsikringsselskaber. Som der i deres sidste modtaget e-mail ville følge skaderne sagen afgørelser via. [andet forsikringsselskab]. Uden Gjensidiges forsikrings navn, hjælp oplyst i Boligretten i forbindelse med denne 180 graders frifindelse af tidligere forsikringstager."

Selskabet har i brev af 12/4 2019 til nævnet bl.a. bemærket:

"Som anført i vores indstilling til Ankenævnet har vi, i forlængelse af anmeldelse og svar på samme på socialt medie, under retshjælpssagen, modtaget løbende orientering fra vores forsikringstager. Vi sender her kopi af vores kvitteringsmail til vores forsikringstager, bilag N-T."

8. 93402

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, herunder boligretsdom af 27/11 2018.

Af notat vedr. skadeanmeldelse af 22/8 2012 til selskabets skadeservicefirma fremgår bl.a.:

> "Skimmel på løsøre i lejlighed. Skl mener, at dette er i forbindelse med skybrud 02.07.11. Der er skade på madrasser, gulvtæppe, skabe og tøj/sko. Der skal besigtiges, hvorvidt det kan laves eller skal opgøres mm. Der må gerne opgøres hvis det er inde for ramme. Sagen kører på scalepoint."

Af udateret sagsnotat fra selskabet fremgår bl.a.:

> "Indboforsikring – skadenr. …20,1
> Tilbage til september 2012 får vi oplyst via SSG, at de har haft kontakt til Husforsikringen. Der får de oplyst, at rådgiver har udarbejdet en rapport på sagen. Konklusionen var at skimmel dels skyldes opstigende grundfugt fra kælder til lejlighed og dels manglende udluftning i lejligheden. Der er foretaget affugtning af kælderen i forbindelse med skybrudsskaden 2011. Det kan således ikke være en følgeskade af skybruddet fra 02.07.2011.
>
> Men baggrund i denne oplysning kunne vi ikke være behjælpelig med erstatning af ødelagt indbo på din Indboforsikring. Vi dækker kun følgeskade på indbo i dette tilfælde skimmel, hvis der er tale om en følgeskade efter en dækningsberettiget skade på Husforsikringen."

Selskabet har i mail af 6/2 2015 til klageren bl.a. anført:

> "Tak for en behagelig samtale d. 05/02-15. Som aftalt hermed en bekræftelse på at skade på indbo, som følge af skimmelsvamp er blevet afvist."

I skimmelundersøgelsesrapport af 27/9 2012 indhentet af udlejer hedder det bl.a.:

> **"Baggrund**
> Ifølge det oplyste misfarves tøj og sko i klædeskab, ligesom madrasser i børnesenge misfarves, og mistanken retter sig mod angreb af skimmelsvampe. Af det oplyste forstår vi, at de omhandlede beklædningsgenstande sidst blev anvendt ved juletid 2011, og misfarvningerne registreredes tidligere på året.
>
> Der er tale om en bebyggelse, der skønnes opført i starten af år 1900, se foto 1. Ejendommen er opført på støbte fundamenter med massive fuldmurede ydervægge. Etageadskillelser er udført som traditionelle træbjælkelag, formentlig med lerindskud og langsgående bjælkelagsremme i murværk. Tagkonstruktionen er udført som et ca. 45° sadeltag tækket med teglsten.
> …
> **Konklusion - stueetage**
> På baggrund af nærværende undersøgelsesresultater kan vi fastslå, at klædeskabets indvendige overflade er angrebet af skimmelsvampe. Undersøgelserne påviser imidlertid, at det alene er de indvendige overflader i skabet - og ikke hverken bygningsdelene bag ved skabet eller selve skabet - der angribes.

Anderledes forholder det sig i forældresoveværelsets udadgående hjørne, hvor der lokalt kan konstateres angreb af skimmelsvampe på vægoverfladen.

Laboratorieundersøgelse af prøver udtaget fra lameller i barnesengen fastslå ligeledes, at disse har været angrebet af skimmelsvampe.

Årsagen til skimmelangrebene er, at der i vinterhalvåret dannes kondens på bygningsdele og inventaroverflader. Når kondens ofte opstår i soveværelser – gerne i hjørner, som de omhandlede – hænger det sammen med, at luftfugtigheden i soveværelser hurtigt kan stige uhensigtsmæssigt, såfremt der ikke udluftes korrekt. Endvidere kan luften i hjørner, bagved og under møbler samt i tætpakkede skabe stå stille, hvorved kondens afsættes.
…
Konklusion - kælderetage
Vore undersøgelser i kælderetagen under boligen viser ingen tegn på, at skybruddet den 02.07.2011 aktuelt giver anledning til opfugtning eller påvirker forholdene i den undersøgte bolig. De konstaterede fugtforhold i kælderetagen vurderes at være sædvanlige og knytter sig til konstruktionernes udformning.

Etageadskillelsen mellem kælder og stueetage er, som nævnt, traditionel og kun beskedent isoleret mod krybekælder. Det er vor vurdering, at dette forhold bidrager til relativt lave temperaturer ved gulv i stueetagen og således øger risikoen for kondensdannelser på inventar tæt ved gulvoverfladen."

Af fugtteknisk rapport af 17/7 2014 fremgår bl.a.:

"Konklusion:
På baggrund af besigtigelsen og resultaterne af luftmålingerne kan vi ikke konstaterer at der er skader eller fugt i vægge, gulve eller lofter der kan forklarer de høje skimmelværdier der er resultat at luftmålingerne udtaget i lejligheden. Vi må derfor antage at det er bruger relatereret. Dvs. manglende rengøring, der giver ophobning af skimmelspore oven i manglende udluftning ventilation i rummene, samt store mængder løsøre. Derfor anbefaler vi at lejligheden tømmes for løsøre, gulvtæpper fjernes og smides ud. At der foretages en grundig hovedrengøring hvor der støvsuges med HEPA-filter, alle vandrette overflader affedtes med fortyndet grundrens og tørres efterfølgende af i fortyndet Odox.

Efter at lejligheden er renset, ville vi anbefale at få foretaget en luftmåling igen, for at sikre at selve lejligheden er klar til indflytning. Alt løsøre skal gennemgå en afrensning/vask - grundig rengøring alt efter materiale, før det kan rykkes ind igen. Evt. også en tur i ozon rum, for at sikre skimmelspore er fjernet. I børneværelset, hvor tapet sidder løst, bør det fjernes og reetableres før hovedrengøringen påbegyndes. Det anbefales at man får sat en form for mekanisk udluftning i badeværelset, evt. rist i bund og top af døren. Og evt. ventilation i vinduerne i hele lejligheden. Da taresso gulvet viste forhøjet værdier ved fugt anbefaler vi at få tjekket rør i gulvet/væg, for evt. lækage."

Af skønserklæring indhentet af retten og afgivet på grundlag af en besigtigelse af klagerens bolig den 23/11 2017 fremgår bl.a.:

10. 93402

"1. Kan der konstateres skimmelsvamp i lejemålet. I det omfang dette spørgsmål besvares bekræftende, bedes skønsmanden beskrive omfang af skimmelsvamp der forefindes i lejemålet.

Svar på spørgsmål 1:
Stueetage
Ved besigtigelse af lejlighed i stueetage efter skønmødet kunne der konstateres skimmelvækst følgende steder:
…
Soveværelse:
Ved besigtigelse af soveværelse mod gaden kunne der konstateres et mindre område synlig skimmelvækst på tapet i hjørnet. Rekvirenten oplyst, at skimmelvækst har været afrenset fornyeligt. Der blev derfor ikke udtaget en skimmelprøve her. Der er risiko for skimmelvækst bag fodpaneler i hjørnet. Årsag til skimmelvækst er kondensdannelse og evt. mindre omfattende fugtopstigning i ydervæg.

Badeværelse:
Der kunne konstateres skimmelvækst på bunden af døren i badeværelset. Der blev udtaget 1 stk. Mycometer prøve på døren (prøve 2). Årsag til skimmelvækst er vandpåsprøjtning i forbindelse med badning.

Køkken
Ved fjernelse af bagbeklædning bestående af en løstsiddende masonitplade kunne der konstateres skimmelvækst på den bagvedliggende malede ydervæg. Der blev udtaget 1 stk. Mycometer skimmelprøve (prøve 1). Årsag til skimmelvækst er kondensdannelse. Der er tilsyneladende tale om mangelfuld bortventilering af brugsfugt i køkkenet f.eks. i forbindelse med madlavning, opvask mv.

Krybekælder
Begge parter var desuden enig om, at skønsmanden skulle besigtige kælder- og krybekælderområdet under lejligheden. Området blev fremviste af rekvirenten til skønsmødet. Ved besigtigelse af krybekælderen, under stue og soveværelse kunne der konstateres synlig skimmelvækst i mere eller mindre omfang på diverse organiske genstand som f.eks. forskallingsbrædder. Der blev udtaget 2 stk. Mycometer skimmelprøver (prøve 3 og 4) i krybekælderen. Der henvises til analyserapport fra laboratoriet.
…
2. I det omfang spørgsmål 1 besvares bekræftende, bedes skønsmanden beskrive om der er sundhedsfare forbundet med at befinde sig i lejemålet.

Svar på spørgsmål 2:
Det skønnes, at overfølsomme mennesker med f.eks. astma eller allergier vil opleve gener ved ophold i lejligheden over længere tid. … oplyste til skønsmødet, at hun og familiens børne døjer med diverse helbredsgener ved ophold i lejligheden. De allergiske genere forsvinder når familien er væk fra lejligheden.

3. I det omfang spørgsmål 1 besvares bekræftende, bedes skønsmanden beskrive om lejemålet har tydelige fejl, skader eller tekniske svagheder, som giver kolde og fugtige flader, som vil give gode vækstbetingelser for skimmelsvamp.

Svar på spørgsmål 3:
Kuldebroer:
Indledningsvis skal vi være opmærksom på, at ejendomme er opført i 1921 og er dermed opført med kuldebroer pga. datidens byggeskik. Ved termografering af lejlighedens klimaskærm, dvs. ydervægge og vinduer, kunne det konstateres, at der findes områder med kuldebroer ved lejlighedens ydervægge, værst i hjørner. Der kunne måles en typiske overfladetemperatur på ca. 19 grader C i alle rum. Ved kuldebroer, som altid forefindes i ældre ejendomme, kunne der konstateres en temperatur på ca. 16 grader C. Der henvises til særskilt termografirapport. Udendørs temperatur var målt til 5 grader C på besigtigelsestidspunktet. Problemer med kuldebroer i ældre ejendomme opstår f.eks. hvis lejligheden er dårlig ventileret og møbleres tæt op ad områder med kuldebro mv.

For at undgå forhøjet brugsfugt dvs. den fugtige luft, som husets 4 beboere afgiver, madlavning, badning mv. kondenserer inde i huset, skal indeluften udskiftes. Derfor anbefales det, at man lufte grundigt ud med gennemtræk 5-10 minutter helst 3 gange om dagen samt, at der installeres en emhætte med aftræk og mekanisk udsugning fra badeværelset.

Krybekælder:
Ved stikprøvevis besigtigelse af krybekælderen under stue- og soveværelse kunne det konstateres, at håndværkere har efterladt diverse organiske byggematerialer hvor der kunne konstateres skimmelvækst i mere eller mindre grad. Krybekældre må aldrig bruges til opbevaring. Bunddækket i krybekælderen er tilsyneladende bare grus blandet med jordrester mv. og der kunne konstateres lettere forhøjede fugtniveauer. Der kunne konstateres enkelte ventilationsriste. Skimmelvækst i krybekælderen vil påvirke indeklimaet i en negativ retning i den overliggende lejlighed."

Af supplerende skønserklæring indhentet af retten og afgivet på grundlag af en besigtigelse af klagerens bolig den 16/8 2018 fremgår bl.a.:

"Spørgsmål 1: Kan der på nuværende tidspunkt konstateres skimmelsvamp i lejemålet? I det omfang dette spørgsmål besvares bekræftende, bedes skønsmanden beskrive hvilken type og omfang af skimmelsvamp, der forefindes i lejemålet.

Svar på spørgsmål 1:
Ved mikrobiel besigtigelse / gennemgang af alle rum i lejligheden kunne der stadig konstateres skimmelvækst, som er forsøgt afrenset, på ydervæg (mursten og pudslag) under køkkenbord i køkkenet. Der henvises til analysesvar fra laboratoriet (analysesvar kunne desværre ikke placeres her, men er placeret efter tabellen - spørgsmål 3).

Spørgsmål 2: Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, bedes skønsmanden vurdere hvornår skimmelsvampen er opstået.

Svar på spørgsmål 2:
Ved besigtigelse af skadesstedet inkl. sammenligning med oplysninger fra min indledende besigtigelse i 2017 samt besvarelse af spørgsmål 5 kan følgende konstateres:

Følgende arbejder (i tabellen side 8 opr. skønserklæring) er tilsyneladende ikke udført:
- Nedtagning af køkkenskabe - Der kan være skjult vækst på ydervæggen bag naboskabe.

- Fjernelse af pudslag (indholdene skimmelvækst) - Ikke udført
- Tørdamprensning - Rekvirenten oplyste at de har afrenset område med Rodalon.
- Genopbygning af pudslag på ydervæg inkl. maling - Ikke udført.
- Etablering af ventilationsriste - ikke udført
- Ventilation - montering af f.eks. spirorør ventilationskanaler til eks. emhætte - ikke udført.

Grunden til skimmelvækst er stadig aktiv ved ydervæg i køkkenet er, at ovennævnte råd ikke er udført. Skimmelvæksten bag naboskab kan ikke fjernes/ afrenses uden at skabet afmonteres. Dvs. afrensning er kun muligt der hvor væksten er tilgængeligt. Ventilationsproblematikken (nævnt i den opr. Skønserklæring) er stadig ikke løst, dvs. ved madlavning bliver brugsfugten (fugt fra madlavning mv.) ikke bortventileret og væksten dermed holdes i liv.

Spørgsmål 3: Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, bedes skønsmanden oplyse, hvorvidt skimmelsvampen er opstået på grund af beboernes levevis.

Svar på spørgsmål 3:
Skimmelvæksten holdes i liv og opstår andre steder dels på grund af beboeradfærd men **hovedsagelig** på grund af manglende ventilation i køkken og badeværelset. Familien består af 2 voksen og 2 børn som alle skal enten på arbejde eller i skole. Eksempel: Der er en stor spidsbelastning om morgen med henblik på brugsfugt i lejligheden (4 x badning plus evt. madlavning). Hvis fugten ikke bortventileres opstår der skimmelvækst, værst på de kolde bygningsoverflader i lejligheden. Se foto fra besigtigelse i badeværelset."

Nævnet udtaler:

Klageren har haft indboforsikring i selskabet frem til 1/4 2012, og hans hustru og to børn har endvidere haft ulykkesforsikringer, som er ophørt på forskellige datoer i 2012.

Det fremgår af sagen, at der den 2/7 2011 ved et skybrud skete oversvømmelse af kælderen i den ejendom, hvori han har lejelejlighed. Selskabet har ydet 33.000 kr. i erstatning for ødelagte indbogenstande i kælderen.

Den 7/9 2013 blev der konstateret vandskade i lejligheden som følge af et sprunget vandrør hos overboen. Klagerens husstand var herefter genhuset i en periode på ca. 10 måneder.

Der har i 2017-2018 verseret retssag mellem klageren og udlejer. Retssagen vedrørte, om klageren af udlejer kunne kræve genhusning eller renovering af lejemålet på grund af skimmelsvamp, og om udlejer kunne ophæve eller opsige lejemålet med henvisning til misligholdelse af

lejemålet fra klagerens side. Ved dom af 27/11 2018 blev både udlejer og klageren frifundet for modpartens respektive påstande.

Klageren har den 23/8 2012 anmeldt, at der er konstateret skimmelsvamp på madrasser, skabe og tøj/sko i lejligheden, og at dette er en følge af skybruddet den 2/7 2011. Han har i klagen til nævnet endvidere anført, at hans kone har fået struma, og hans to børn vågner om natten med vejrtrækningsproblemer og næseblod, hvilket kan henføres til skimmelsvamp i lejligheden.

Nævnet bemærker indledningsvis, at det er en forudsætning for dækning over indbo- eller ulykkesforsikringerne, at en anmeldt skade skyldes en forsikringsbegivenhed, der er sket i forsikringstiden. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at yde erstatning for følger efter vandskaden den 7/9 2013 eller andre begivenheder, som er sket efter forsikringerne ophørte i 2012.

Nævnet bemærker videre, at nævnet den 26/6 2012 i sag 82062 allerede har truffet afgørelse for så vidt angår klagerens rejste krav mod rejseforsikringen vedrørende en udlandsrejse, der blev aflyst med henvisning til, at hans hustru led af struma.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet for så vidt angår indboforsikringen, at klagerens eventuelle krav på erstatning for skadet indbo i lejligheden som følge af skybruddet den 2/7 2011 er bortfaldet ved forældelse forud for sagens indbringelse for nævnet den 4/2 2019.

Nævnet henviser til den almindelige 3-årige forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 2 og § 3. Klageren har anmeldt skaderne på indbogenstande i lejligheden til selskabet den 23/8 2012, og nævnet finder, at den 3-årige forældelsesfrist derfor senest kan regnes fra denne dato. Nævnet henviser endvidere til den 1-årige tillægsfrist, jf. forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, 1. punktum, der løber fra det tidspunkt, hvor selskabet afviser et krav, der i øvrigt er anmeldt i tide til selskabet. Selskabet har den 6/2 2015 skriftligt bekræftet, at det har afvist klagerens krav, og den 1-årige tillægsfrist kan derfor senest regnes fra denne dato.

14. 93402

Nævnet bemærker, at det ikke har betydning for spørgsmålet om forældelse af ovennævnte krav mod selskabet, at der har verseret en retssag mellem klageren og boligselskabet vedrørende lejeretlige forhold.

Nævnet bemærker videre, at såfremt kravet ikke havde været forældet, ville det i øvrigt have påhvilet klageren at bevise, at der er sket skader på indbogenstande, der kan anses for følgeskader til skybruddet den 2/7 2011.

Nævnet finder for så vidt angår de anmeldte helbredsskader – klagerens hustrus struma og klagerens børns vejrtrækningsproblemer og næseblod om natten – at klageren ikke har bevist, at der er sket et ulykkestilfælde i ulykkesforsikringens forstand, hvorved forstås "en pludselig hændelse, der forårsager personskade". Generne er efter det oplyste endvidere opstået og har været klageren bekendt siden ca. 2012, og et eventuelt krav på forsikringsdækning for varigt mén over ulykkesforsikringen er derfor tillige forældet, jf. 3-årsfristen i forældelseslovens § 2 og § 3. Nævnet bemærker, at indboforsikringen ikke dækker helbredsskader, heller ikke som følgeskade til et i øvrigt dækningsberettigende forhold.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings